

Oikaisuvaatimus 3.6.2022 viranhaltijapäätöksestä 20/2022 (20.5.2022, VD/5663/12.01.03.00.02/2022), muutettu 10.6.2022

Vantaan kaupunki

Vantaan kaupungin kirjaamo

PL 1100

01030 Vantaan kaupunki

Sähköpostitse 3.6.2022 osoitteeseen kirjaamo@vantaa.fi

Oikaisuvaatimus 3.6.2022 viranhaltijapäätöksestä 20/2022 (20.5.2022, VD/5663/12.01.03.00.02/2022)
Vantaan kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle, muutettu 10.6.2022

Muutokset on merkitty **punaisella värillä** tai merkinnöillä **Lisäys 10.6.2022 alkaa / Lisäys 10.6.2022 päättyy**.

Oikaisuina vaadin

Päätöksen kumoamista lainmukaisuusperusteella.

Päätöksen kumoamista tarkoituksenmukaisuusperusteella.

Päätöksen uudelleen valmistelua, perustelua ja tekoa lainmukaisesti.

Päätöksen uudelleen valmistelua, perustelua ja tekoa tarkoituksenmukaisesti.

Päätöksen uudelleen valmistelun osalta vaadin erityisesti:

- a. palveluntuottajien toimittamien tietojen todenperäisyyden varmistamista **sekä palveluntuottajien taloudellisten valmiuksien ja toiminnallisen vakauden objektiivista arviointia** ennen päätöksentekoa **ottaen huomioon Vantaan kansainvälisen koulun aamu- ja iltapäivätoiminnan laatu ja laajuus**;
- b. palveluntuottajien arvioinnissa ja valinnassa varmistettavan asian käsittelyyn ja päätöksentekoon osallistuvien tahojen (mm. palveluntuottajien, suosittelevien ja viranhaltijoiden) sidonnaisuudet, objektiivisuus, riippumattomuus ja esteettömyys;
- c. palveluntuottajien toiminnan järjestämistä koskevan (ei palkattuna työntekijänä toimimista koskevan) aikaisemman kokemuksen varmistamista;
- d. toimijoiden arviointia suhteessa valintakriteereihin, hakijoiden paremmuusjärjestykseen laittamista valintakriteereiden täyttymisen tason perusteella ja valintakriteerit parhaiten täyttävän hakijan valintaa;
- e. päätöksen lainmukaisuusperusteluiden kirjaamista päätökseen niin, että kunnan jäsenillä ja asianosaisilla on mahdollisuus arvioida päätöksen lainmukaisuutta;
- f. päätöksen tarkoituksenmukaisuusperusteluiden kirjaamista päätökseen niin, että kunnan jäsenillä ja asianosaisilla on mahdollisuus arvioida päätöksen tarkoituksenmukaisuutta;
- g. toimijoiden (jos toimija on oikeushenkilö: toimitusjohtajan ja hänen sijaisensa, hallituksen jäsenen ja varajäsenen, hallintoneuvoston ja siihen rinnastettavan toimielimen jäsenen ja varajäsenen, vastuunalaisen yhtiömiehen sekä muun ylimpään johtoon kuuluvan) luotettavuuden arviointia tiedossa olevien tietojen perusteella;
- h. kunnan jäsenen tiedonsaantia kilpailutukseen, hankintaan, päätösvallan delegointiin ja hakemuksiin liittyvistä asiakirjoista julkisuuslain edellyttämällä tavalla päätöksen arvioimiseksi;
- i. viranomaisen toimintaa koskevan lainsäädännön noudattamista mm. kunnan jäsenen perustuslaillisten oikeuksien ja hallinnon oikeusperiaatteiden toteutumisen turvaamiseksi;
- j. selvennystä, keitä tämä tarjouspyyntö koskee;
- k. selvennystä, mitkä ovat valintakriteerit **ylhäältä** jo toiminnassa **oleville** palveluntuottajille ja **toisaalta** uusille palveluntuottajille **sekä mitä eroa niillä on toisiinsa verrattuina**;

Oikaisuvaatimus 3.6.2022 viranhaltijapäätöksestä 20/2022 (20.5.2022, VD/5663/12.01.03.00.02/2022), muutettu 10.6.2022

- l. selvennystä, millä perusteilla hakijat laitetaan paremmuusjärjestykseen;
- m. selvennystä, millainen hankinta ja kilpailutus on kyseessä ja mikä on sen kesto ja ennakoitu arvo; jotta kunnan jäsenillä ja asianosaisilla on mahdollisuus arvioida kilpailutuksen ja päätöksen lainmukaisuutta; **sekä**
- n. **julkisista hankinnoista annetun lainsäädännön soveltamista tähän palveluhankintaan.**

Perustelut

Päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä

1. Palveluhankinnan osalta ei ole noudatettu julkisia hankintoja koskeva lainsäädäntöä, kaupungin hankintaohjetta eikä hallintosääntöä.

Lisäys 10.6.2022 alkaa:

Kyseinen aamu- ja iltapäivätoiminnan palveluhankinta ja siitä tehtävä palvelusopimus vaikuttaa täyttävän hankintalaissa tarkoitetun palveluhankintasopimuksen tunnusmerkistön ja siksi siihen tulisi soveltaa hankintalain säännöksiä soveltuvin osin, mm. tarjouspyyntöjen sisällön, määräaikojen ja hakijoiden tasapuolisen kohtelun osalta.

Kunta voi järjestää aamu- ja iltapäivätoimintaa itse tai yhdessä muiden kuntien kanssa taikka hankkia palvelut muulta julkiselta tai yksityiseltä palvelujen tuottajalta. Kunta voi myös hankkia palvelut antamalla tähän tarkoitukseen avustusta palvelujen tuottajalle. Sillä, mistä kunnan varoista (valtionosuuksista, valtionavustuksista tai muusta rahoituksesta) kunta maksaa palvelusta korvauksen palveluntuottajalle, tai minkä niminen maksettu korvaus on (rahoitus, kustannusten korvaus, avustus, kohdennettu avustus, varattu määräraha ym.), ei vaikuttaisi olevan hankintalain näkökulmasta merkitystä. Aamu- ja iltapäivätoiminnan osalta tehtyjä palveluhankintasopimuksia ei myöskään ole nimenomaisesti rajattu hankintalain soveltamisalan ulkopuolelle.

Hankintalain tavoitteena on tehostaa julkisten varojen käyttöä, edistää laadukkaiden, innovatiivisten ja kestävien hankintojen tekemistä sekä turvata yritysten ja muiden yhteisöjen tasapuoliset mahdollisuudet tarjota tavaroita, palveluja ja rakennusurakoita julkisten hankintojen tarjouskilpailuissa. Lain mukaan hankintayksiköiden on pyrittävä järjestämään hankintatoimintansa siten, että hankintoja voidaan toteuttaa mahdollisimman taloudellisesti, laadukkaasti ja suunnitelmallisesti olemassa olevat kilpailuolosuhteet hyväksi käyttäen ja ympäristö- ja sosiaaliset näkökohdat huomioon ottaen. Hankintatoimintaan liittyvien hallinnollisten tehtävien vähentämiseksi hankintayksiköt voivat käyttää puitejärjestelyjä sekä tehdä yhteishankintoja tai hyödyntää muita yhteistyömahdollisuuksia julkisten hankintojen tarjouskilpailuissa.

Hankintalain mukaan hankinnat on toteutettava tarkoituksenmukaisina kokonaisuuksina. Hankinnat on pyrittävä järjestämään siten, että pienet ja keskisuuret yritykset ja muut yhteisöt pääsevät tasapuolisesti muiden tarjoajien kanssa osallistumaan tarjouskilpailuihin. Hankintalaissa tarkoitetut kansalliset kynnysarvot alittavissakin hankinnoissa on pyrittävä huomioimaan hankinnan kokoon ja laajuuteen nähden riittävä avoimuus ja syrjimättömyys. Hankintayksikön on kohdeltava hankintamenettelyn osallistujia ja muita toimittajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen.

Hankintalain mukaan hankintasopimuksella tarkoitetaan kirjallista sopimusta, joka on tehty yhden tai useamman hankintayksikön ja yhden tai useamman toimittajan välillä ja, jonka sisältönä on rakennusurakan toteuttaminen, tavarankilpailu tai palvelun suorittaminen rahallista vastiketta

Oikaisuvaatimus 3.6.2022 viranhaltijapäätöksestä 20/2022 (20.5.2022, VD/5663/12.01.03.00.02/2022), muutettu 10.6.2022

vastaan. Hankintasopimuksen määritelmä edellyttää hankintayksikön taloudellisen suorituksen ohella myös vastasuoritusta sopimuskumppanilta. Hankintasäännöllä ei siis pyritä sääntelemään kaikkia julkisten varojen käytön muotoja vaan ainoastaan sellaista käyttöä, joka on tarkoitettu vastikkeelliseen rakennusurakoiden, tavaroiden tai palvelujen hankkimiseen hankintasopimuksella.

Pelkkä tietyn toiminnan rahoittaminen, esimerkiksi avustuksilla, ei kuulu julkisia hankintoja koskevien sääntöjen soveltamisalaan, silloin, jos ne eivät ole hankintalain edellyttämällä tavalla vastavuoroisia ja jos ne eivät perustu sopimukseen, vaan esimerkiksi hallintopäätöksiin (tukipäätös). Aamu- ja iltapäivätoiminnan osalta tehdään kuitenkin aina palvelusopimus aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisestä. Sopimus kattaa seuraavat osa-alueet: sopijapuolet ja yhteyshenkilöt; sopimuksen tausta ja kohde; palvelun sisältö; henkilöstö ja työturvallisuus; toimintaympäristö; vakuutukset; laadun ja toiminnan arviointi, kyselyt ja selvitykset; toiminnan rahoitus; avustuksen tilitys; sopimuksen voimassaolo ja irtisanominen; kestävä kehitys; alihankinta; palveluntuottajan taloudellisen tilanteen seuranta; salassapito; tietoturva; tietosuojat; vahingonkorvaus; sopimuksen purkaminen; sopimuksen siirtäminen ja muuttaminen; erimielisyydet ja sovellettava laki; allekirjoitukset.

Kunnan saama valtionosuus maksetaan kunnalle tietyin perustein. Valtionosuuden voi maksaa vain kunnalle, ei palveluntuottajalle. Kunta voinee halutessaan maksaa korvauksia palveluntuottajalle valtionosuuden mallin mukaan mutta valtionosuuslainsäädäntöä ei sinänsä suoraan sovelleta kunnan palveluntuottajalle maksamiin korvauksiin tai avustuksiin eikä valtionosuudella siinä mielessä ole virallista ”läpimenoeran” statusta.

Palvelusopimuksen arvo Vantaan kansainvälisen koulun vanhempainyhdistys Vakka ry:n tarjoaman aamu- ja iltapäivätoiminnan osalta edeltävän 48 kuukauden ajalta, ennakkoavustuksesta syysä 2018 varten kevään 2022 avustukseen saakka, on **203 910 euroa** (Taulukko 1.). Se ylittää kansallisen kynnyksarvon, joka on **60 000 euroa**. Kysymyksessä on huomattava taloudellinen etu palveluntuottajalle ja vastavuoroisesti palveluntuottamisetu Vantaan kaupungille. Sopimuksella on merkittävää taloudellista arvoa, koska sen avulla voidaan muun muassa työllistää useita ihmisiä. Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten lukumäärä tässä suositussa koulussa on kohtuullisen hyvällä varmuudella arvioitavissa edeltävien jaksojen perusteella sen arvioimiseksi, minkä suuruudesta hankinnasta on kysymys ja kenen virkamiehen päätösvaltaan se hallintosäännön mukaan kuuluu.

Taulukko 1. Vertailun vuoksi Vantaan kansainvälisen koulun vanhempainyhdistys Vakka ry:n saamien iltapäivätoiminnan avustusten määrä edeltävän 48 kuukauden ajalta, 203 910 euroa:

	Kevään avustus, euroa (suluissa lasten lukumäärä)	Ennakko-avustus syysä varten, euroa (250€/lapsi)	Syksyn avustus, josta ennakko vähennetty, euroa (suluissa lasten lukumäärä)	Maksu-huojennusten kompensatio, euroa	Lisäavustus, euroa	Yhteensä, euroa
2018	25 030 (73)	14 000*	14 100 (72)	3 202	-	56 332
2019	25 570 (75)	15 000	9 490 (71)	3 115	4 047	57 222
2020	25 015 (72)	12 750	10 630 (68)	2 551	2 720	53 666
2021	21 670 (63)	11 000	9 040 (58)	1 680	-	43 390
2022	18 330 (53)*			35		

Taulukkoon merkityn kahden *-merkin välinen aikajakso on 48 kuukauden aikajakso, jota on hankintalain mukaan käytettävä laskentaperusteena arvioitaessa toistuvasti voimassa olevan

Oikaisuvaatimus 3.6.2022 viranhaltijapäätöksestä 20/2022 (20.5.2022, VD/5663/12.01.03.00.02/2022), muutettu 10.6.2022

palveluhankintasopimuksissa ennakoitua arvoa. Palveluhankinnan arvo Vantaan kansainvälisen koulun aamu- ja iltapäivätoiminnan osalta edeltävän 48 kuukauden ajalta (ennakkoavustuksesta syysy 2018 varten kevään 2022 avustukseen saakka) on 203 910 euroa.

Hankintaviranomaisten on kohdeltava talouden toimijoita yhdenvertaisesti ja syrjimättä sekä noudatettava avointa ja oikeasuhteista toimintatapaa. Hankintaa suunniteltaessa ei saa pyrkiä sen jättämiseen hankintalainsäädännön soveltamisalan ulkopuolelle tai kilpailun keinotekoiseen kaventamiseen. Kilpailun katsotaan olevan keinotekoisesti kavennettua, jos hankinta suunnitellaan aikomuksena suosia aiheettomasti tiettyjä talouden toimijoita tai saattaa tietyt talouden toimijat epäedulliseen asemaan.

Lisäys 10.6.2022 päättyy.

2. Palveluhankinnan osalta ei ole olemassa tarjouspyyntöä, jossa olisi kuvattu, minkälaisesta hankinnasta, kilpailutuksesta, ja tarjouspyynnöstä on kysymys, sekä mikä on sen kesto ja ennakoitu arvo. Hankintalain mukaan sellaisissa palveluhankintasopimuksissa, joissa ei ilmoiteta kokonaishintaa, ennakoidun arvon laskennassa perusteena on käytettävä toistaiseksi voimassa olevissa kuukausiarvoa kerrottuna luvulla 48. Puitejärjestelyissä ja dynaamisissa hankintajärjestelmissä hankinnan ennakoidun arvon laskennassa on käytettävä kaikkien puitejärjestelyn tai dynaamisen hankintajärjestelmän keston ajaksi suunniteltujen hankintasopimusten ennakoitua kokonaisarvoa. Vantaan kansainvälisen koulun iltapäivätoiminnan järjestämisen vuosibudjetti on noin 100 000 euroa, josta kaupungin vuosittainen avustus on noin 50 000 - 60 000 euroa. Kansallinen kynnysarvo on 60 000 euroa, joten se ylittyy tämän palveluhankinnan osalta hieman yli 12 kuukaudessa. Jos kaupungin mielestä kyseessä on muu kuin kansallisen kynnysarvon ylittävä palveluhankinta, kuten esimerkiksi pienhankinta, perusteluiden olisi tullut näkyä tarjouspyynnössä.
3. Tarjouspyyntöä ei ole julkaistu Vantaan kaupungin käyttämissä virallisissa hankintakanavissa Hilmassa eikä Clouidiassa. Kaikki palveluntuottajat, jotka olisivat saattaneet olla kiinnostuneita tarjouspyynnöstä, eivät välttämättä ole saaneet siitä tietoa. Iltapäivätoiminnan palveluntuottajia on haettu Vantaan kaupungin internet-sivulla kohdassa ajankohtaista - tiedotteet, sekä lähetetty joillekin palveluntuottajille sähköpostiviesti. Kaupunki ei pyynnöstä huolimatta ole antanut hankinnan julkaisemisesta tai tiedottamisesta tietoja. Vantaan kaupungin ohjeiden mukaan "Kansallisen kynnysarvon ylittävien hankintojen hankintailmoitukset julkaistaan julkisten hankintojen ilmoituskanava Hilmassa hankinnan arvosta riippuen joko kansallisesti tai EU:n laajuisesti. Kilpailutuksissa kaupunki käyttää sähköistä kilpailutusjärjestelmä Cloudiaa. Clouidiassa tehtyjen kilpailutusten tarjouspyynnöt ja muut asiakirjat on saatavilla Cloudian tarjouspalvelusta. Pienhankinnoissa käytetään myös Cloudiaa."
4. "Lisäksi Vantaan kaupunki julkaisee sivuillaan tulevista hankinnoista kilpailutussuunnitelman. Kilpailutussuunnitelmassa tulevat hankinnat ovat aikajärjestyksessä. Suunnitelmaa päivitetään säännöllisin väliajoin ja jo ilmoitettuihin kilpailutusajankohtiin saattaa tulla myöhemmin muutoksia. Lisätietoja tarjouskilpailuista saa hankintaa valmistelevalta hankinta-asiantuntijoilta, vastuuhenkilöt on ilmoitettu kilpailutussuunnitelmassa." Tätä palveluhankintaa ei ole julkaistu kilpailutussuunnitelmassa, joten tarjouskilpailusta ei ole ollut saatavilla mainittuja tietoja.
5. Kaupungin ohjeiden mukaan "Tarjouspyynnöissä on ilmoitettu menettely ja määräaika tarjousten jättämisestä. Määräajan jälkeen jätettyjä tarjouksia ei oteta mukaan käsittelyyn. Tarjouksen tulee sisältää kaikki pyydetty selvitykset. Tarjous on oltava voimassa vähintään tarjouspyynnössä määriteltynä päivämäärään saakka." Tarjouspyynnön määräaika on ollut 16.5.2022 klo 16.00. Päätöksellä valittu palveluntuottaja on perustettu hakuajan päättymisen jälkeen 17.5.2022. Pyydettyjä selvityksiä ei siten ole ollut mahdollista saada tarjouspyynnön määräaikaan mennessä.

Oikaisuvaatimus 3.6.2022 viranhaltijapäätöksestä 20/2022 (20.5.2022, VD/5663/12.01.03.00.02/2022), muutettu 10.6.2022

6. Palveluntuottajille ei ole annettu tosiasiallista tietoa käynnissä olevasta tarjouskilpailusta ja sen sisällöstä, kestosta ja ennakoidusta arvosta. Palveluntuottajilla ei siten ole ollut tosiasiallista mahdollisuutta vastata tarjouspyyntöön.
7. Kiinnostuneita tahoja on hakuilmoituksessa pyydetty toimittamaan vapaamuotoinen hakemuksensa, talouskertomuksensa (tase), iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelmansa ja mahdolliset suosituksensa. Kiinnostuneita tahoja ei kuitenkaan ole pyydetty toimittamaan vastauksia valintaperusteiden täyttymisen osoittamiseksi. Valintaperusteiden täyttymistä ei ole mahdollista arvioida, jos ei ole käytettävissä valintaperusteiden täyttymistä osoittavia tietoja. Hakijoita on pyydetty toimittamaan eri tietoja kuin niitä, joita käytetään valintaperusteina ja hakijoiden paremmuusjärjestyksen määrittämisessä. Tietojen tulisi olla keskenään vertailukelpoisia ja ne tulisi toimittaa vertailun mahdollistamalla tavalla, ei vapaamuotoisesti.
8. Valintakriteerit on vahvistettu (Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 4.4.2022 § 6). Vaikka palveluntuottajaksi ovat voineet hakea myös uudet toimijat, vahvistettujen valintakriteereiden mukaan tulevaisuudensuunnitelmaan perustuvaa toimintasuunnitelmaa ei kuitenkaan pidetä arvioinnissa parempana kuin jo toiminnassa olevan palveluntuottajan toteutuneeseen toimintaan perustuvaa toimintasuunnitelmaa.
9. Valintakriteereiden täyttymistä, kuten taloudellisten valmiuksien riittävyyttä, ja tasetta, ei ole mahdollista arvioida sellaisen palveluntuottajan osalta, jota ei ole vielä olemassa.
10. Kaupunki ei ole pyynnöstä huolimatta luovuttanut valintakriteereiden määrittelyä koskevaa julkista päätöstä ja sen perusteluita.
11. Kaupunki ei ole pyynnöstä huolimatta luovuttanut hankintaan ja hakuprosessiin liittyviä julkisia tietoja ja julkisia asiakirjoja.
12. Kaupunki ei ole pyynnöstä huolimatta luovuttanut palveluntuottajien hakemusten julkisia tietoja, joten kunnan jäsenten ei ole ollut mahdollista arvioida päätöksen perusteluita, lainmukaisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta. Palveluntuottajien hakemukset ovat pääosin julkisia asiakirjoja. Lainsäädännöllä säädeltyyn palvelutoimintaan, jota avustetaan taloudellisesti kunnan avustuksella eli kunnan jäsenten varoilla, ja jonka tarkoituksena ei ole tuottaa suuria liikevoittoja, ei liity suurempia liikesalaisuuksia. Lisäksi, koska kyseessä on toiminta alaikäisten lasten kanssa, kunnan jäsenillä ja lasten vanhemmilla on perusteltu oikeus tutustua päätöksen perusteluihin suhteellisen syvällisesti.
13. Palveluhankintapäätös vaikuttaa tehdyn joko määräajassa toimitettujen mutta mahdollisesti puutteellisten tai väärin tietojen perusteella, tai määräajan jälkeen toimitettujen tietojen perusteella.
14. Viranomaistoimintaa koskevaa muuta lainsäädäntöä on jätetty noudattamatta päätöksen valmistelun, päätöksenteon ja päätöstä koskevien tietojen antamisen osalta, kuten perustuslakia, hallintolakia, asiakirjojen julkisuudesta annettua lakia, sekä kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annettua lakia.

Päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa

15. Vantaan kaupungin hallintosäännön (kaupunginvaltuuston 31.1.2022 hyväksymä, voimassa 1.2.2022 alkaen) 2 osan 15 luvun 8 §:n mukaan kaupunginjohtaja, tai apulaiskaupunginjohtaja

Oikaisuvaatimus 3.6.2022 viranhaltijapäätöksestä 20/2022 (20.5.2022, VD/5663/12.01.03.00.02/2022), muutettu 10.6.2022

toimialallaan, päättää kansallisen kynnysarvon ylittävistä palveluhankinnoista. Hallintosäännön 9 §:n mukaan palvelualuejohtaja päättää kansallisen kynnysarvon alittavista palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta. Kaikilla, joilla on oikeus tehdä päätöksiä, on hallintosäännön 23 §:n mukaan oikeus myös delegoida päätösvalta eteenpäin. Kyseisen palveluntuottajan valintapäätöksen on tehnyt opetuspäällikkö. Päätöksentekijän toimivaltaa koskevat perustelut puuttuvat päätöksestä. Koska hankinnan suuruutta, kestoja ja ennakoitua arvoa ei ole määritetty, ja koska hankintoja koskeva päätösvalta riippuu hankinnan arvosta, sekä koska kaupunki ei ole pyynnöstä huolimatta antanut päätösvalan delegointipäätöksestä tietoja, on perusteltu syy epäillä, että päätöksentekijällä ei ole ollut delegointipäätöksellä määrättyjä oikeuksia tai velvollisuuksia kyseisen päätöksen tekemiseen.

Lisäys 10.6.2022 alkaa:

Perusopetuksen johtaja on päätöksellään 17.02.2016 delegoinut päätösvalan aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämipaikoista päättämisen osalta opetuspäällikölle. Päätösvalan delegointipäätöksessä ei kuitenkaan oteta huomioon hankintojen euromääräisiä arvoja, joten delegointipäätös ei ole hallintosäännön mukainen, eikä sen vuoksi hankinnoista päättämisen osalta pätevä. Esitän, että opetuspäälliköllä ei tosiasiallisesti ollut päätösvaltaa päättää tästä palveluhankintasopimuksesta.

Lisäys 10.6.2022 päättyy.

Päätös on muuten lainvastainen

16. Seuraavat valintakriteerit: työnantajavelvoitteiden noudattamisvaatimus sekä kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa määritellyn ohjaajamäärän noudattamisvaatimus, ovat palvelutoiminnalle asetettuja lakiin perustuvia perusvaatimuksia, joiden osalta ei ole liikkumavaraa. Kaikkien palveluntuottajien on täytettävä lakiin perustuvat perusvaatimukset, tai muuten toiminta on lainvastaista. Päätös on siltä osin lainvastainen, että nämä perusvaatimukset on esitetty sellaisina valintakriteereinä, joiden täyttymisen perusteella palveluntuottajat asetetaan paremmuusjärjestykseen. Ero palveluntuottajien paremmuuden välillä on kuitenkin tehtävä muilla kriteereillä kuin lakiin perustuvilla perusvaatimuksilla. Valitun palveluntuottajan osalta ei ole ollut mahdollista todeta valitun palveluntuottajan täyttävän lakiin perustuvia vaatimuksia paremmin kuin muut palvelusopimusta hakeneet palveluntuottajat, koska kaikkien on täytettävä nämä vaatimukset, eikä lainsäädännön vaatimusten noudattamisen osalta ole määritetty paremmuustasoja. Lisäksi, näiden valintakriteereiden täyttymistä ei voida arvioida etukäteen. Vertailun vuoksi: Viranhaltijoiden valintaperusteena virkaan, ja keskinäisen paremmuuden ratkaisemisessa vaikuttavana seikkana, ei voida pitää sellaista valintakriteeriä, että viranhaltijan on noudatettava kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annettua lakia. Kaikkien viranhaltijoiden on aina noudatettava kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annettua lakia.
17. Päätöksessä on todettu, että "Iltapäivätoiminnan palveluntuottajia valittaessa on noudatettu kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan määrittelemiä valintakriteereitä" ja että "Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan palveluntuottajan tulee noudattaa alaa koskevaa lainsäädäntöä, Opetushallituksen vahvistamia perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteita sekä Vantaan perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelmaa." Tämän jälkeen päätöksessä on todettu seuraavasti: "Näiden lisäksi valittaessa uusia aamu- ja iltapäivätoiminnan palveluntuottajia noudatetaan seuraavia opetuslautakunnan linjaamia valintaperusteita: ... (Opla 18.5.2015 § 10)" Päätöksestä saa käsityksen, että uusien aamu- ja iltapäivätoiminnan palveluntuottajien valintaan sovelletaan eri valintaperusteita (Opla 18.5.2015 § 10) kuin jo toiminnassa olevien palveluntuottajien valintaan, joiden osalta on noudatettu kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan määrittelemiä valintakriteereitä (Kasvatuksen ja oppimisen lautakinta 4.4.2022 § 6). Päätöksestä ei siten saa selvää, mitä valintakriteereitä noudatetaan jo toiminnassa

Oikaisuvaatimus 3.6.2022 viranhaltijapäätöksestä 20/2022 (20.5.2022, VD/5663/12.01.03.00.02/2022), muutettu 10.6.2022

oleviin palveluntuottajiin ja mitä uusiin palveluntuottajiin sekä mitä eroa näillä valintakriteereillä on. Tätä eroa ei ole selvennetty myöskään palveluntuottajien hankinnassa ja tarjouspyynnössä. Koska valintakriteereistä jää varteenotettava epäselvyys, päätös on lainvastainen.

Päätöksen sisältöön liittyvät perustelut

18. Valittua palveluntuottajaa ei ole ollut olemassa hakuaikana. Hakuaika on päättynyt 16.5.2022 klo 16.00 ja valittu palveluntuottaja on perustettu 17.5.2022. Palveluntuottajaa ei ollut rekisteröity 3.6.2022 mennessä. **Palveluntuottajan yritys on rekisteröity 8.6.2022, kolme ja puoli viikkoa hakuaajan päättymisen jälkeen.** Kyseisen palveluntuottajan olemassa olosta ei ole **voinut olla** varmuutta ennen kuin yrityksen rekisteröinti on saatettu loppuun. Kaupungin ohjeiden mukaan määräajan jälkeen jätettyjä tarjouksia ei oteta mukaan käsittelyyn ja tarjouksen tulee sisältää kaikki pyydetty selvitykset määräajan päättymiseen mennessä. Koska valittua palveluntuottajaa ei ole ollut olemassa hakuaikana, palveluntuottajan ei ole ollut mahdollista täyttää valintakriteereitä hakuaikana. **Tältä osin hakijoita on kohdeltu epätasa-arvoisesti ja hankintalain periaatteiden ja sääntöjen vastaisesti.**
19. Vantaan kansainvälisen koulun vanhempainyhdistys Vakka ry:n järjestämän iltapäivätoiminnan palvelutuotannon vuosittainen talousarvio on ollut yli 100 000 euroa. Vaikuttaa epäuskottavalta, että yrityksellä, jota ei ole olemassa, olisi esittää luotettavaa näyttöä taloudellisista valmiuksistaan yli 100 000 euron vuosibudjetin osalta, taseen osalta, tai yrityksen palveluksessa olevan henkilöstön osalta. Tämän vuoksi olisi tärkeää voida tarkastella, mihin nämä yrityksen toimittamat tiedot perustuvat. Toimitettujen tietojen ja tosiasioiden välinen ristiriita ja epäloogisuus herättävät huolen palveluntuottajan **tai asiasta päättävien virkamiesten** luotettavuudesta **sekä hakijoiden tasapuolisesta kohtelusta.** Alaikäisten lasten kanssa toimiminen on toimintaa, johon sisältyy mitä suurimmassa määrin turvallisuusriskejä, sekä muita toiminnan hallintaan liittyviä riskejä (mm. nykyaikainen tietoturvasato, epidemiatilanteiden hallinta, henkilöstön lomautukset ja omat sairastumiset jne.). Sen vuoksi on tärkeää toimittaa kunnan jäsenten pyytämiä tietoja, käyttäen suurta harkintaa palveluntuottajan valinnassa ja ottaa valinnassa huomioon kaikki tiedossa oleva tieto.
20. Vaikka tämä suunnitteilla oleva aloittava toiminta huomioitaisiin valinnassa, hakijoina on ollut myös kaksi muuta, kokenutta saman alan yrittäjää, joilla on jo olemassa oleva sopimus Vantaan kaupungin kanssa ja joiden jo tiedetään täyttävän toiminnalle asetetut vaatimukset sekä joilla on taloudelliset valmiudet toiminnan järjestämiseen. Suunnitteilla oleva palveluntuottaja, jota ei ole vielä **ollut** olemassa, ei voine täyttää valintakriteereitä paremmin kuin olemassa oleva palveluntuottaja.
21. Vantaan kaupunki ei ole antanut tietoja, joiden perusteella palveluntuottaja on valittu, sekä joista kävisi ilmi, mitä tietoja palveluntuottaja on toimittanut Vantaan kaupungille. Herää kysymys, onko toimitettu mitään tietoja, sekä mikä on toimitettujen tietojen todenperäisyys ja mihin tosiasioihin nämä toimitetut tiedot perustuvat. Vantaan kansainvälisen koulun vanhempainyhdistys Vakka ry on järjestänyt kyseistä iltapäivätoiminnan palvelua ja palvelusopimus on irtisanottu molempien sopimusosapuolten toimesta päättymään 4.6.2022. Palvelutoiminnan järjestämisestä on, yhdistyslain mukaisesti, ollut vastuussa Vakka ry:n hallitus.